

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 32/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. Š., B., zastúpenej advokátom JUDr. S. R., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 94/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. Š. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2009 doručená sťažnosť Ing. D. Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 94/2006.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 31. októbra 2006 podala „... na Okresnom súde... návrh na začatie konania o uloženie povinnosti odporcovi uverejniť opravu podľa zákona č. 81/1966 Zb. ... Konanie bolo začaté u porušovateľa pod spis. zn. 22 C 94/2006.

Výzvou zo dňa 05. 12. 2006 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh, pričom sťažovateľka tento uhradila dňa 27. 12. 2006. Minimálne od tohto dátumu mal porušovateľ konať vo veci samej bez ďalších prieťahov.

Porušovateľ však takmer 3 roky vo veci nevykonal žiadny meritórny úkon. Dňa 05. 06. 2007 súd len uznesením zaslal odporcovi návrh na začatie konanie, pričom ho zároveň vyzval na vyjadrenie sa k návrhu.

Až po 3 rokoch od podania návrhu, dňa 29. 10. 2009 porušovateľ nariadil prvý termín pojednávania na 11. 11. 2009.

Dňa 11. 11. 2009 právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčast' na tomto pojednávaní, v dôsledku čoho bolo pojednávanie konané v tento deň odročené na neurčito.

... vzhľadom na doterajší priebeh konania podala sťažovateľka dňa 18. 11. 2009 sťažnosť... predsedníčke porušovateľa pre prieťahy v konaní...

Podpredsedníčka sťažovateľa na sťažnosť reagovala písomným listom Spr. 2250/09 z 20. 11. 2009 v ktorom konštatuje, že sťažnosť je dôvodná, nakoľko v predmetnom konaní vznikol objektívne prieťah, pričom sa sťažovateľke zároveň za vzniknuté prieťahy ospravedlnila...“

3. Sťažovateľka navrhla ústavnému súdu, aby vydal nález tohto znenia:

„a/ Základné právo Ing. D. Š... na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., bolo nečinnosťou a postupom Okresného súdu... v konaní vedenom pod spis. zn. 22 C 94/2006 porušené.

b/ Ústavný súd... prikazuje Okresnému súdu..., aby v konaní 22 C 94/2006 konal ďalej bez zbytočných prieťahov.

c/ Ústavný súd... priznáva sťažovateľke... primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000,- € (slovom: päťtisíc eur) ktoré je Okresný súd... povinný vyplatiť sťažovateľke v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

d/ Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke... náhradu trov konania... vo výške 292,22- €..., ktoré je Okresný súd... povinný zaplatiť sťažovateľke na účet jej právneho zástupcu... v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

6. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľka neuviedla a ani ústavný súd ich nezistil.

7. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

8. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

9. Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovateľka doručila predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy 18. novembra 2009 a podpredsedníčka tohto súdu už 20. novembra 2009 v odpovedi sťažovateľke na podanú sťažnosť na prietahy v konaní okrem iného uviedla: „... Zároveň Vám oznamujem, že som vyzvala zákonného sudcu a vyššieho úradníka, aby neodkladne prijali opatrenia na odstránenie vzniknutého stavu. Vybavenie vecí budem priebežne sledovať tak, aby k zbytočným prietahom v konaní zo strany súdu nedochádzalo.“

10. Vzhľadom na to, že sťažnosť adresovanú ústavnému súdu sťažovateľka podala 22. decembra 2009 a predsedovi okresného súdu bola sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 94/2006 doručená 18. novembra 2009, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľky iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (podobne II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06). Nemožno totiž obísť skutočnosť, že zástupca porušovateľa doterajšie prietahy v konaní priznal a že „*neodkladne prijali opatrenia na odstránenie vzniknutého stavu*“, pričom „*Vybavenie vecí budem priebežne sledovať tak, aby k zbytočným prietahom v konaní zo strany súdu nedochádzalo*“ (pozri bod 9). Z uvedeného dôvodu postup sťažovateľky v okolnostiach danej veci nemožno podľa ústavného súdu považovať za splnenie požiadavky namietania prietahov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov. Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona

o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd záverom pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priesťahom, predložila ústavnému súde novú sťažnosť.

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2010